Додаток 3

Каталог вибіркових навчальних дисциплін/блоків професійної підготовки (ПП-каталог)
для здобувачів ІІІ-го рівня вищої освіти спеціальності С4 Психологія
навчально-наукового гуманітарного інституту ТНУ імені В. І. Вернадського
на 2026 /2027 навчальний рік[1]

п/н	Назва дисципліни[2] та посилання на сторінку дисципліни на вебсайті Університету	Перелік галузей знань/ спеціальностей, для яких пропонується дисципліна	Семестр	Коротка анотація дисципліни	Науковий ступінь, вчене звання, ПІБ викладача, що пропонується для викладання	Обмеження щодо вивчення дисципліни (залік)
1. Кафедра психології, філософії та суспільних наук						
1. ВБ1.1	Психологія професійного мовлення сучасного фахівця	**С соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини / С4 Психологія (Доктор філософії)**	**3**	Професійне мовлення займає провідне місце в системі набуття дослідницької компетентності сучасного науковця. Адже ця здатність є основним інструментом психологічного дослідження та дає можливість вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій. Дисципліна висвітлює особливості професійного мовлення та психологічні аспекти процесу набуття цієї здатності. В курсі представлені особливості, форми професійного мовлення, критерії оцінювання та напрями розвитку цієї здатності.	**Доцент, д.психол. н., Власенко О. О.**	

2. ВБ1.2	**Психологія здібностей (soft skills) у професійній діяльності**	**С соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини / С4 Психологія (Доктор філософії)**	**3**	Предметом вивчення навчальної дисципліни «Психологія здібностей (soft skills) у професійній діяльності» є дослідження та практичне опанування міжпрофесійних і універсальних навичок, які актуальні для будь-якої сфери діяльності. Ці навички дозволяють швидко адаптуватися до нових умов, змінювати професійну сферу та вирішувати нестандартні завдання. Серед таких навичок: особистісна динаміка (відповідальність, прагнення до досягнень, впевненість у собі, висока мотивація); міжособистісні відносини (вміння контактувати, об'єктивна самооцінка, емпатія); прагнення до успіху (самовіддача, мотивація підтримувати статус, систематизація, ініціативність); витривалість (стійкість до критики та невдач, позитивний настрій, тверда життєва позиція, задоволеність роботою). Метою викладання цієї дисципліни є формування знань і навичок, необхідних для розвитку гнучких компетенцій, зокрема комунікативних, лідерських, креативних, а також розвитку емоційного інтелекту, критичного та тайм-менеджменту. Завдання курсу включають: надання теоретичних знань про важливість розвитку soft skills протягом усього життя; формування ключових навичок 21 століття («soft skills»), таких як критичне мислення, лідерські якості, креативність, комунікація та співпраця; розвиток умінь ефективно працювати з сучасними джерелами інформації, критично їх аналізувати та осмислювати; оволодіння новітніми методами дослідження, які стануть у нагоді майбутньому фахівцю.	**Доцент канд.пед.наук Копилова С.В.**	
3. ВБ1.3	**Психологічний супровід особистості (віковий аспект)**	**С соціальні науки, журналістика, інформація та**	**4**	Дисципліна «Психологічний супровід (віковий аспект)» спрямована на формування здатності вирішувати завдання, пов'язані зі створенням соціально-психологічних та педагогічних умов для	**Професор, д.психол. н., Костюченко О.В.**	

		міжнародні відносини / С4 Психологія (Доктор філософії)		гармонійного розвитку, адаптації до навколишнього середовища та забезпечення психологічного добробуту особистостей різних вікових категорій за допомогою психологічних методів. Вона знайомить студентів із особливостями організації та змістом психологічного супроводу, надає знання про форми його реалізації в діяльності психолога, а також розвиває навички самостійного добору ефективних методів і засобів для супроводу осіб певних вікових категорій. Об'єктом вивчення є складові психологічного супроводу особистості, а предметом — знання про особливості організації та зміст цього процесу як комплексної технології підтримки і допомоги в розвитку особистості різного віку. Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про суть, зміст і специфіку організації психологічного супроводу, з урахуванням вікових норм та індивідуальних особливостей. Основні завдання дисципліни включають: опанування основ психологічного супроводу особистості відповідно до вікових категорій; ознайомлення з ключовими поняттями, напрямками, формами, методами та засобами супроводу дітей і дорослих.		
4 ВБ1.4	**Етика дослідницької діяльності психолога**	**С соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини / С4 Психологія (Доктор філософії)**	**3**	Дисципліна «Етика дослідницької діяльності психолога» спрямована на формування уявлень про моральні принципи та етичні норми, що регулюють дослідницьку діяльність психолога. У рамках дисципліни розглядаються питання відповідальності дослідника перед учасниками досліджень, суспільством та професійною спільнотою. Особлива увага приділяється дотриманню прав учасників досліджень, моральним аспектам інтерпретації та використання отриманих	**Професор, д.психол. н., Костюченко О.В.**	

				даних. Здобувачі вивчають етичні кодекси, міжнародні стандарти та принципи, на яких будується сучасна наукова діяльність. Мета вивчення дисципліни сформувати розуміння етичних аспектів психологічних досліджень та сприяти розвитку професійної відповідальності за свою дослідницьку діяльність. Основні завдання та цілі вивчаючого: освоїти основні етичні норми та принципи, що регулюють діяльність дослідника в психології; навчитися аналізувати та вирішувати етичні дилеми, що виникають у ході проведення психологічних досліджень; розвинути навички дотримання прав та захисту інтересів учасників досліджень, а також відповідального ставлення до публікації та інтерпретації результатів.		
5. ВБ1.5	**Проблема реінтеграції особистості: формування нової ідентичності та подолання травматичного досвіду**	**С соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини / С4 Психологія (Доктор філософії)**	**3**	Дисципліна «Проблема реінтеграції особистості: формування нової ідентичності та подолання травматичного досвіду» зосереджується на вивченні психологічних аспектів відновлення людини після кризових та травматичних подій. Дисципліна пропонує системний аналіз того, як травматичний досвід впливає на особистісну цілісність та які шляхи відкриваються для формування нової ідентичності. У межах курсу розглядаються такі питання: феноменологія психологічної травми; механізми подолання та адаптації; моделі посттравматичного зростання; вплив соціального середовища на процес реінтеграції. Вивчення цих тем сприяє розумінню того, як індивідуальні та колективні ресурси допомагають людині відновити внутрішню рівновагу та побудувати обновлений образ себе. Мета курсу – сформувати у здобувачів глибоке уявлення про психологічні закономірності реінтеграційних процесів, навчити критично осмислювати наукові підходи до подолання	**канд. психол. н., Шепельова М. В.**	

				травматичного досвіду та виробляти навички застосування цих знань у практичній діяльності. Очікувані результати навчання: розуміння ключових теоретичних підходів до вивчення травми та реінтеграції; здатність аналізувати різні моделі формування ідентичності після кризових переживань; уміння застосовувати психологічні стратегії підтримки та допомоги потерпілим; розвиток навичок рефлексії щодо взаємозв'язку особистого досвіду та громадських факторів у процесі подолання травматичних наслідків.		
6 ВБ1.6	**Технології розробки діагностичного інструментарію**	**С соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини / С4 Психологія (Доктор філософії)**	**3**	Дисципліна «Технології розробки діагностичного інструментарію» спрямована на надання здобувачам вищої освіти ґрунтовних знань та практичних умінь щодо використання сучасних методів діагностики у науково-дослідницькій діяльності. Курс охоплює основні принципи розробки, адаптації та застосування інструментарію для проведення якісних та кількісних досліджень, а також навчає принципам критичної оцінки отриманих результатів. Мета дисципліни – сформувати у аспірантів компетенції щодо вибору, розробки та застосування діагностичних інструментів, що дозволяють отримувати об'єктивні й надійні дані для вирішення науково-дослідницьких завдань. Основні завдання дисципліни: ознайомлення з теоретичними основами і принципами роботи діагностичних методик, а також їх місцем у наукових дослідженнях; розвиток умінь самостійно підбирати, адаптувати та застосовувати діагностичні інструменти у різних типах досліджень; вивчення сучасних методів збору даних (анкетування, тестування, спостереження, експериментальні методи) та аналізу результатів (статистичні методи, контент-аналіз тощо); оволодіння техніками валідації, перевірки надійності	**Професор, д.психол. н., Дробот О.В.**	

				й точності діагностичного інструментарію, що забезпечує обґрунтованість отриманих результатів; Формування навичок критичного аналізу діагностичних даних та їх інтерпретації з урахуванням специфіки досліджуваного явища; вироблення вмінь створювати власний діагностичний інструментарій та ефективно використовувати його в дослідницьких проєктах. Ця дисципліна є ключовою для підготовки аспірантів до проведення самостійних наукових досліджень, забезпечуючи їх необхідними інструментами для отримання точних і надійних наукових результатів.		
7 ВБ1.7	**Соціально-психологічні феномени в групових відносинах**	**С соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини / С4 Психологія (Доктор філософії)**	**3**	Дисципліна «Соціально-психологічні феномени в групових відносинах» спрямована на: формування здатності до аналізу та розуміння соціально-психологічних явищ, що виникають в групах, таких як конформізм, лідерство, групові норми, конфлікти, колективна ідентичність; ознайомлення з механізмами впливу групи на поведінку індивіда та особливостями групової динаміки; оволодіння знаннями про психологічні процеси, що відбуваються в групах різного типу (формальні, неформальні, малі, великі групи); здобуття вміння застосовувати теоретичні знання для аналізу реальних групових ситуацій та розробки ефективних стратегій взаємодії в групах. Мета полягає у створенні у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про природу, закономірності та механізми соціально-психологічних явищ, що мають місце в груповій взаємодії. Основні завдання і цілі: опанувати базові поняття та теорії соціально-психологічних феноменів у групах; ознайомитися з методами дослідження та аналізу соціально-психологічних процесів у групах; навчитися оцінювати вплив групи на індивіда та визначати	**Доцент, к.психол. н., Мітіна С.В..**	

				шляхи оптимізації групової взаємодії.		
8 ВБ1.8	**Психологія соціальної роботи з різними верствами населення**	**С соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини / С4 Психологія (Доктор філософії)**		Дисципліна «Психологія соціальної роботи з різними верствами населення» спрямована на: формування здатності до надання психологічної допомоги особам, які переживають складні життєві обставини (кризи, втрати, насилля, безробіття, соціальна ізоляція тощо); ознайомлення з особливостями психоемоційного стану та потреб людей у кризових ситуаціях; оволодіння знаннями про ефективні психологічні підходи та методи роботи з цією категорією осіб; здобуття уміння застосовувати індивідуальні та групові техніки психологічної підтримки та супроводу. Мета полягає у створенні у здобувачів вищої освіти комплексного розуміння психологічних аспектів роботи з особами, що перебувають у складних життєвих обставинах, а також розвиток навичок ефективного реагування на їх потреби. Основні завдання і цілі: опанувати базові поняття та теорії психологічної допомоги у соціальній роботі; ознайомитися з методами та техніками психологічної підтримки людей у кризових умовах; навчитися розробляти індивідуальні стратегії допомоги особам у складних життєвих обставинах та застосовувати кризові інтервенції.	**Доцент, к.психол. н., Мітіна С.В.**	
9 ВБ1.9	**Викладання психологічних дисциплін: компетентнісний підхід**	**С соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини / С4 Психологія (Доктор філософії)**		Дисципліна «Викладання психологічних дисциплін: компетентнісний підхід» спрямована на формування у аспірантів знань, навичок та умінь, необхідних для ефективного викладання психологічних дисциплін з використанням компетентнісного підходу. Курс охоплює теоретичні та практичні аспекти педагогічної діяльності у сфері психології, акцентуючи увагу на методах активного навчання, формуванні професійних компетенцій студентів, а також оцінюванні результатів їх навчання. Мета	**Доцент, к.пед. н., Пузирьов Є.В.**	

				дисципліни – підготувати аспірантів до викладацької діяльності, забезпечити їх інструментами для розробки навчальних програм, ефективного проведення занять та оцінювання знань студентів з урахуванням компетентнісного підходу. Основні завдання дисципліни це ознайомлення з сучасними підходами до викладання психології та методами навчання, які орієнтовані на розвиток ключових компетенцій студентів; формування умінь планувати та структурувати навчальний процес відповідно до компетентнісної парадигми, зокрема розробляти навчальні плани, програми та методичні матеріали; оволодіння методиками активного навчання; вивчення підходів до оцінювання навчальних результатів, включаючи формувальне оцінювання та розробку критеріїв для перевірки компетенцій; розвиток навичок роботи з різними педагогічними технологіями, зокрема цифровими інструментами для дистанційного та змішаного навчання. Дисципліна допомагає аспірантам стати компетентними викладачами психологічних дисциплін, готовими до викладання у вищих навчальних закладах, з урахуванням сучасних освітніх стандартів та вимог.		

[1]Формується в межах навчально-наукового гуманітарного інституту

[2]До переліку не включаються дисципліни, які є обов’язковими для освітніх програм, що реалізуються в межах навчально-наукового інституту.

Завідувач кафедри

Психології, філософії та суспільних наук

_____ (Олена ВЛАСЕНКО)

ПОГОДЖЕНО

Директор навчально-наукового інституту

_____ (Сергій ГУБАРЄВ)

29.06.2026